

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

8. juni 2017*

»Præjudiciel forelæggelse — artikel 56 TEUF — artikel 36 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde — skattelovgivning — indkomstskat — skattefritagelse for renter, der udbetales af banker, som opfylder visse retlige betingelser — indirekte forskelsbehandling — banker hjemmehørende i Belgien og banker hjemmehørende i en anden medlemsstat«

I sag C-580/15,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge (retten i første instans i Vestflandern, Bruggeafdelingen, Belgien) ved afgørelse af 28. oktober 2015, indgået til Domstolen den 9. november 2015, i sagen

Maria Eugenia Van der Weegen,

Miguel Juan Van der Weegen,

Anna Pot,

i deres egenskab af retssuccessorer efter afdøde Johannes Van der Weegen

Anna Pot

mod

Belgische Staat,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.L. da Cruz Vilaça, Domstolens præsident, K. Lenaerts, som fungerende dommer i Femte Afdeling, og dommerne M. Berger (refererende dommer), A. Borg Barthet og F. Biltgen,

generaladvokat: N. Wahl,

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 15. september 2016,

* Processprog: nederlandsk.

efter at der er afgivet indlæg af:

- Maria Eugenia Van der Weegen, Miguel Juan Van der Weegen og Anna Pot ved advocaten C. Hendrickx og M. Vandendijk,
- den belgiske regering ved J.-C. Halleux og M. Jacobs, som befuldmægtigede, bistået af ekspert S. D’Aiola,
- Europa-Kommissionen ved W. Roels, som befuldmægtiget,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 56 TEUF og 63 TEUF samt artikel 36 og 40 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde af 2. maj 1992 (EFT 1994, L 1, s. 3, herefter »EØS-aftalen«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet under en sag mellem Maria Eugenia Van der Weegen, Miguel Juan Van der Weegen og Anna Pot i deres egenskab af retssuccessorer efter afdøde Johannes Van der Weegen samt Anna Pot på den ene side og Belgische Staat (den belgiske stat) på den anden side vedrørende afslag på fritagelse for beskatning af afkast fra en opsparingskonto i en anden medlemsstat end Kongeriget Belgien.

Belgisk ret

- 3 Artikel 21 i code des impôts sur les revenus (lov om indkomstskat, herefter »CIR 1992«) bestemte i den affattelse, der fandt anvendelse i ligningsåret 2010 (indkomster i 2009), følgende:

»Indkomst af kapital og værdipapirer omfatter ikke:

[...]

- 5° Den første del af 1 730 [EUR] (grundbeløb 1 250 [EUR]) pr. år af indkomst, der kan henføres til opsparingskonti, som uden aftalt løbetid eller opsigelse oprettes hos kreditinstitutter, der er hjemmehørende i Belgien, og som reguleres ved lov af 22. marts 1993 om kreditinstitutter og tilsyn med kreditinstitutter, under forudsætning af, at:

- disse konti endvidere opfylder kriterier, der fastsættes af Kongen efter udtalelse fra Bank-, Finans- og Forsikringskommissionen [...] hvad angår den valuta, som opsparingen er foretaget i, hvad angår betingelser og fremgangsmåde ved udtræk og hævnings og hvad angår strukturen, niveauet og metoden til beregning af afkastet

[...]«

- 4 I dom af 6. juni 2013, Kommissionen mod Belgien (C-383/10, EU:C:2013:364) fastslog Domstolen, at denne bestemmelse strider mod artikel 56 TEUF og EØS-aftalens artikel 36.

- 5 Ved artikel 170 i lov af 25. april 2014 om visse bestemmelser (*Moniteur belge* af 7.5.2014, s. 36946, herefter »lov af 25.4.2014«) blev artikel 21, nr. 5°, i CIR 1992 ændret således:

»Indkomst af kapital og værdipapirer omfatter ikke:

[...]

- 5° Den første del af 1 250,00 EUR (ikke indekseret beløb) pr. år af indkomst, der kan henføres til opsparingskonti, som uden aftalt løbetid eller opsigelse oprettes hos de i artikel 56, stk. 2, nr. 2° og 2a°, omhandlede kreditinstitutter, under forudsætning af, at:

— disse konti endvidere opfylder kriterier, der fastsættes af Kongen efter udtalelse fra Belgiens nationalbank og myndigheden for finansielle tjenester og markeder inden for deres respektive kompetenceområder hvad angår den valuta, som opsparingen er foretaget i, hvad angår betingelser og fremgangsmåde ved udtræk og hævn timer og hvad angår strukturen, niveauet og metoden til beregning af afkastet, eller, hvad angår konti, der er oprettet hos kreditinstitutter, som er hjemmehørende i en anden medlemsstat i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, at disse konti skal opfylde tilsvarende betingelser, som er fastsat af sammenlignelige myndigheder i den anden medlemsstat

[...]«

- 6 I bemærkningerne til lovforslaget vedrørende ændringen af artikel 21, nr. 5°, i CIR 1992 hedder det:

»Der skal være tale om tilsvarende betingelser, hvilket først og fremmest vil sige, at opsparingskonti skal være omfattet af de samme betingelser som de basisbetingelser, der omhandles i artikel 21, nr. 5°, i CIR 1992, og i øvrigt skal de opfylde de kriterier, der er fastlagt af de offentlige myndigheder i den pågældende medlemsstat hvad angår den valuta, som opsparingen er foretaget i, og hvad angår betingelser og fremgangsmåde ved udtræk og hævn timer og hvad angår strukturen, niveauet og metoden til beregning af afkastet. Disse sidstnævnte kriterier skal svare til dem, der gælder i Belgien. Dette betyder, at de – uden at være identiske – skal have en tilsvarende rækkevidde. [...]«

- 7 Den kongelige anordning af 27. august 1993 til gennemførelse af CIR 1992 (*Moniteur belge* af 13.9.1993, s. 20096), som ændret ved kongelig anordning af 7. december 2008 (*Moniteur belge* af 22.12.2008, s. 67513), (herefter »AR/CIR 92«) fastsætter de kriterier, som de i artikel 21, nr. 5°, i CIR 1992 omhandlede opsparingskonti endvidere skal opfylde for at være omfattet af den nævnte artikel.

- 8 Artikel 2 i AR/CIR 92 bestemmer følgende:

»For at kunne være omfattet af artikel 21, nr. 5°, i [CIR 1992] skal de i denne bestemmelse omhandlede opsparingskonti endvidere opfylde følgende kriterier:

1° Opsparingskonti skal være denomineret i EUR.

2° Der kan kun hæves fra opsparingskonti, direkte eller sammen

med en løbende konto, til opfyldelse af følgende transaktioner:

- a) kontant tilbagebetaling
- b) overdragelse eller overførsel, som ikke foretages i henhold til en stående ordre, til en konto åbnet i opsparingskontoindehaverens navn
- c) overførsel til en opsparingskonto åbnet i samme institut på vegne af opsparingskontoindehaverens ægtefælle eller slægtning af højst anden grad

[...]

3° Betingelserne for udtræk skal fastsætte en mulighed for depotinstituttet for at gøre hævninger betinget af, at der gives en frist på 5 kalenderdage, hvis de overstiger 1 250 [EUR], og for at begrænse dem til 2 500 [EUR] pr. halve måned.

4° a) Afkast fra opsparingskonti består obligatorisk, men udelukkende af:

- en basisrente og
- en loyalitetsydelse.

b) Basisrenten og loyalitetsydelsen beregnes i henhold til en sats udtrykt på årlig basis.

Indskud forrentes med en basisrente senest den kalenderdag, der følger efter den kalenderdag, hvorpå indbetalingen blev foretaget, og ophører med at blive forrentet fra den kalenderdag, hvorpå beløbet hæves.

Indskud og udtræk foretaget på samme kalenderdag modregnes ved beregningen af basisrenter og loyalitetsydelse.

Den erhvervede basisrente indbetales på kontoen en gang om året, således at der som undtagelse til andet afsnit skabes en basisrente fra 1. januar hvert år.

Der kan ikke opkræves en udlånsrente af opsparingskontoindehaveren.

Loyalitetsydelsen tilskrives indskud som forbliver indestående på samme konto i en sammenhængende periode på 12 måneder.

I tilfælde af overførsler fra en opsparingskonto til en anden opsparingskonto åbnet i samme kontoindehavers navn ved samme institut på en anden måde end ved stående ordre, regnes den periode, der skal være opnået for at berettige til loyalitetsydelse på den første konto, fortsat som opnået på betingelse af, at det beløb, der overføres, er på minimum 500 [EUR], og at den pågældende kontoindehaver ikke allerede har foretaget tre overførsler af denne art fra samme opsparingskonto i løbet af samme kalenderår. [...]

c) Rentesatsen for den basisrente, der ydes af et kreditinstitut til de opsparingskonti, der oprettes i dette institut, kan ikke overstige den højeste af følgende to satser:

- 3%
- renten på de primære markedsoperationer, som er anvendt af Den Europæiske Centralbank den tiende i den måned, der går forud for det indeværende kalenderhalvår.

Enhver stigning i satsen for basisrenten opretholdes i en periode på minimum tre måneder bortset fra tilfælde af, at Den Europæiske Centralbank sænker renten på de primære markedsoperationer.

Med forbehold for bestemmelsen i litra e) nedenfor kan satsen på den tildelte loyalitetsydelse ikke:

- overstige 50% af den maksimale sats for basisrenten, jf. første afsnit. Hvis denne procentsats ikke er lig med et multiplum af en tiendedel procent, afrundes den maksimale sats for loyalitetsydelsen ned til nærmeste tiendedel procent
- være lavere end 25% af satsen på basisrenten. Hvis denne procentsats ikke er lig med et multiplum af en tiendedel procent, afrundes den minimale sats for loyalitetsydelsen ned til nærmeste tiendedel procent.

d) Der anvendes en enkelt sats for basisrenten pr. opsparingskonto på et givent tidspunkt.

e) Den loyalitetsydelse, der ydes på et givent tidspunkt, er den samme for nye indbetalinger og for opsparinger, for hvilke der begynder at løbe en ny loyalitetsperiode. Med forbehold for anvendelse af nr. 4, litra b), syvende afsnit, finder den loyalitetsydelse, der skal anvendes på tidspunktet for indbetaling eller ved begyndelsen af en ny loyalitetsperiode, fortsat anvendelse i hele loyalitetsperioden.

5° Depotinstituttet undersøger, om den i artikel 21, nr. 5°, i CIR 1992 fastsatte tærskel er nået hver gang basisrenten og loyalitetsydelsen bogføres, og det tager herved hensyn til alle de beløb, der er ydet i den pågældende bogføringsperiode.«

9 Myndighederne har i denne forbindelse offentliggjort cirkulære Circ. AAFisc nr. 22/2014 (nr. Ci.RH.231/633 479) af 12. juni 2014, som i punkt 2 med overskriften »Kriterier, som de udenlandske opsparingskonti, der er omfattet af fritagelsen, skal opfylde« bestemmer følgende:

»4. I overensstemmelse med artikel 21, nr. 5°, i CIR 1992 [...] skal udenlandske opsparingskonti opfylde de kriterier, der er fastlagt af lovgiver (eller et offentligt organ, der har kompetence til at gennemføre skattelovgivningen), og som har været genstand for forudgående udtalelse fra organer svarende til Belgiens nationalbank og myndigheden for finansielle tjenester og markeder.

5. Disse kriterier skal i øvrigt svare til de kriterier, der er fastlagt i artikel 2 i AR/CIR 92, for så vidt angår:

- den valuta, som opsparingen er foretaget i
- betingelser og fremgangsmåde ved udtræk og hævnninger
- strukturen, niveauet og metoden til beregning af afkastet.

Vedrørende detaljerne omkring disse kriterier henvises til artikel 2 i AR/CIR 92 [...].«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

10 Johannes Van der Weegen og Anna Pot var i ligningsårene 2010-2013 i besiddelse af fem opsparingskonti ved finansieringsinstitutter hjemmehørende i en anden medlemsstat end Kongeriget Belgien. De anmodede om at drage fordel af skattefritagelsen i artikel 21, nr. 5°, i CIR 1992, som ændret ved lov af 25. april 2014.

11 Med den begrundelse, at ingen af disse institutter kunne attestere, at de opsparingskonti, der var oprettet hos dem, opfyldte kriterier, der svarede til dem, der var gældende for opsparingskonti efter belgisk ret, bl.a. for så vidt angår basisrente og loyalitetsydelse, afviste de belgiske myndigheder, at indkomst fra disse opsparingskonti kunne være genstand for en skattefritagelse.

12 Johannes Van der Weegen og Anna Pot anlagde sag til prøvelse af dette afslag ved den forelæggende ret, som har rejst tvivl om, hvorvidt artikel 21, nr. 5°, i CIR 1992, som ændret ved lov af 25. april 2014, er forenelig med EU-retten.

13 På denne baggrund har rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge (retten i første instans i Vestflandern, Bruggeafdelingen, Belgien) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er artikel 21, nr. 5°, i CIR 1992, som affattet ved artikel 170 i lov af 25. april 2014, i strid med artikel 56 TEUF og 63 TEUF samt artikel 36 og 40 i EØS-aftalen, idet de omhandlede bestemmelser, selv om de gælder uden forskel for inden- og udenlandske tjenesteydere, kræver, at der skal opfyldes

betingelser, der svarer til betingelserne i artikel 2 i den kongelige gennemførelsesanordning til CIR 1992, som de facto er en særbestemmelse for det belgiske marked og udgør en alvorlig hindring for, at udenlandske tjenesteydere kan tilbyde deres tjenester i Belgien?»

- 14 Det fremgår af sagens akter for Domstolen, at Johannes Van der Weegen døde den 20. januar 2016. Maria Eugenia Van der Weegen, Miguel Juan Van der Weegen og Anna Pot er indtrådt i hans rettigheder.

Om det præjudicielle spørgsmål

Indledende bemærkninger

- 15 Det bemærkes, at Domstolen i dom af 6. juni 2013, Kommissionen mod Belgien (C-383/10, EU:C:2013:364) fastslog, at Kongeriget Belgien havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 56 TEUF og EØS-aftalens artikel 36, idet det havde indført og opretholdt en ordning, der fastsatte en diskriminerende beskatning af renter, der udbetales af ikke-hjemmehørende banker, som følge af anvendelsen af en skattefritagelse, der udelukkende var forbeholdt renter, som udbetales af hjemmehørende banker.
- 16 Efter denne dom blev lovgivningen ændret således, at skattefritagelsen fremover ligeledes skulle anvendes på renter, der udbetales af ikke-hjemmehørende banker.
- 17 Det følger af CIR 1992, som ændret ved lov af 25. april 2014, at for at indskyderen kan drage fordel af en sådan fritagelse, skal den pågældende opsparingsordning opfylde visse betingelser, fastsat ved lov, såsom at den skal være denomineret i EUR, og kriterier vedrørende begrænsninger af udtræk og hævnings og metoden til beregning af afkastet, som skal udgøres af basisrente og loyalitetsydelse.
- 18 CIR fastsætter, at opsparinger modtaget fra kreditinstitutter hjemmehørende i en anden medlemsstat i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde skal opfylde tilsvarende kriterier fastlagt af de kompetente myndigheder i denne anden medlemsstat.
- 19 Ifølge bemærkningerne til forslaget til lov af 25. april 2014 skal der være tale om »tilsvarende betingelser, hvilket [...] vil sige, at opsparingskonti skal være omfattet af de samme betingelser som de basisbetingelser, der omhandles i artikel 21, nr. 5°, i CIR 1992«.
- 20 Under retsmødet for Domstolen har den belgiske regering præciseret, at dette skal forstås således, at de betingelser, som opsparingskonti i banker hjemmehørende i en anden medlemsstat end Belgien skal opfylde, ikke skal være identiske med dem, som opsparingskonti i banker hjemmehørende i Belgien er underlagt, men at det er tilstrækkeligt, at det drejer sig om tilsvarende betingelser.
- 21 Det skal bemærkes, at det – uafhængigt af dette spørgsmål – er ubestridt, at en opsparingskonto i en bank hjemmehørende i Belgien eller i en bank hjemmehørende i udlandet under alle omstændigheder særligt skal opfylde to betingelser for at kunne henhøre under den omhandlede skattefritagelse.
- 22 For det første skal en sådan opsparingskonto være underlagt visse begrænsninger for så vidt angår fremgangsmåden og betingelserne for udtræk og hævnings fra kontoen, og for det andet skal afkastet fra en sådan konto udgøres af dels en basisrente, dels en loyalitetsydelse.
- 23 Det er i lyset af disse betragtninger, at det spørgsmål, som den forelæggende ret har forelagt, skal besvares.

Om det præjudicielle spørgsmål

- 24 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 56 TEUF og 63 TEUF samt EØS-aftalens artikel 36 og 40 skal fortolkes således, at de er til hinder for en national skattefritagelsesordning, som den der er fastsat i artikel 21, nr. 5°, i CIR 1992, som ændret ved lov af 25. april 2014, som, selv om den gælder uden forskel for indkomst fra opsparingskonti hos leverandører af banktjenester hjemmehørende i Belgien eller i en anden EØS-medlemsstat, vedrører indkomst fra opsparingskonti hos banker, som opfylder betingelser, der de facto er særbestemmelser for det belgiske marked.
- 25 For at besvare dette spørgsmål skal det først bemærkes, at selv om en sådan national lovgivning kunne henhøre under de to grundlæggende friheder, som den forelæggende ret har henvist til, forholder det sig ikke desto mindre således, at de eventuelle restriktive virkninger af denne lovgivning på de frie kapitalbevægelser blot er en uundgåelig konsekvens af eventuelle restriktioner, som er pålagt den frie udveksling af tjenesteydelser. Når en national foranstaltning på én gang vedrører flere grundlæggende friheder, skal Domstolen imidlertid i princippet kun undersøge foranstaltningen i lyset af en af disse friheder, hvis det under de i hovedsagen foreliggende omstændigheder viser sig, at de andre er helt sekundære i forhold til den første frihed og kan tilknyttes denne (jf. analogt dom af 8.9.2009, Liga Portuguesa de Futebol Profissional og Bwin International, C-42/07, EU:C:2009:519, præmis 47, af 11.3.2010, Attanasio Group, C-384/08, EU:C:2010:133, præmis 40, og kendelse af 28.9.2016, Durante, C-438/15, ikke trykt i Sml., EU:C:2016:728, præmis 14).
- 26 Det følger heraf, at den omhandlede ordning med skattefritagelse udelukkende skal undersøges med hensyn til artikel 56 TEUF og EØS-aftalens artikel 36.
- 27 Det skal i øvrigt fastslås, at bankydelser udgør tjenesteydelser som omhandlet i artikel 57 TEUF. Artikel 56 TEUF er imidlertid til hinder for anvendelse af alle nationale bestemmelser, som uden objektiv begrundelse hindrer muligheden for en tjenesteyder for at udøve sin ret til fri udveksling af tjenesteydelser (jf. i denne retning dom af 14.1.2016, Kommissionen mod Grækenland, C-66/15, ikke trykt i Sml., EU:C:2016:5, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).
- 28 Den i hovedsagen omhandlede lovgivning fastlægger en skatteordning, der anvendes uden forskel på afkast fra en opsparingskonto udbetalt af banker hjemmehørende i Belgien og afkast udbetalt af banker hjemmehørende i en anden medlemsstat.
- 29 Det forholder sig imidlertid således, at selv en national lovgivning, som finder anvendelse uden forskel på alle tjenesteydelser uafhængigt af, hvor tjenesteyderen er hjemmehørende, kan udgøre en begrænsning af den frie udveksling af tjenesteydelser, idet den forbeholder muligheden for at udnytte en fordel til alene at gælde brugere af disse tjenesteydelser, som opfylder visse betingelser, som faktisk er særbestemmelser på det nationale marked og således fratager brugere af andre tjenesteydelser, som i det væsentlige er sammenlignelige, men som ikke opfylder de særlige betingelser fastsat i denne lovgivning, muligheden for at udnytte denne fordel. En sådan lovgivning påvirker således situationen for brugerne af tjenesteydelserne som sådan og kan derfor afholde brugerne fra at bruge tjenesteydelser fra visse tjenesteydere, da de tjenester, som disse sidstnævnte tilbyder, ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i den pågældende lovgivning, som følgelig opstiller betingelser for adgangen til markedet (jf. i denne retning dom af 10.5.1995, Alpine Investments, C-384/93, EU:C:1995:126, præmis 26-28 og 35-38, og af 10.11.2011, Kommissionen mod Portugal, C-212/09, EU:C:2011:717, præmis 65 og den deri nævnte retspraksis).
- 30 Det skal således først undersøges, om den i hovedsagen omhandlede nationale lovgivning – skønt den finder anvendelse uden forskel – skaber hindringer for den frie udveksling af tjenesteydelser.

- 31 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at som det præciseres i cirkulæret Circ. AAFisc nr. 22/2014 skal opsparingskonti opfylde de kriterier, der er fastlagt i artikel 2 i AR/CIR 92, som bl.a. bestemmer, at adgangen til at hæve fra sådanne konti skal være begrænset for at adskille dem fra løbende konti, og at afkastet fra opsparingskonti obligatorisk, men udelukkende består af en basisrente og en loyalitetsydelse.
- 32 Det fremgår ligeledes af de præciseringer, som de berørte parter er fremkommet med under retsmødet for Domstolen, at der ikke i andre EØS-medlemsstater end Kongeriget Belgien findes en ordning vedrørende opsparingskonti, som opfylder de betingelser, som kræves i henhold til artikel 2 i AR/CIR 92, særligt betingelserne vedrørende afkast fra en sådan opsparing. Denne fremgangsmåde for afkast forekommer at udgøre et særtræk ved det belgiske bankmarked.
- 33 Den omhandlede nationale lovgivning kan således – selv om den anvendes uden forskel på afkast fra opsparingskonti åbnet i institutter hjemmehørende i Belgien og dem, der er åbnet i andre EØS-medlemsstater – for det første medføre, at belgiske statsborgere faktisk afholdes fra at gøre brug af tjenester fra banker hjemmehørende i disse andre medlemsstater og at åbne eller opretholde opsparingskonti hos disse sidstnævnte banker, idet de renter, der udbetales af disse, ikke kan gøres til genstand for den omhandlede skattefritagelse, særligt fordi afkastet fra opsparingskontiene ikke udgøres af en basisrente og en loyalitetsydelse.
- 34 For det andet kan denne lovgivning afholde indehavere af en opsparingskonto hos en bank, der er hjemmehørende i Belgien, som således opfylder betingelserne for skattefritagelse, fra at overføre sin opsparing til en bank, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, og som ikke tilbyder konti, der opfylder disse betingelser.
- 35 Denne lovgivning kan således udgøre en hindring for den frie udveksling af tjenesteydelser som i princippet er forbudt ved artikel 56, stk. 1, TEUF, for så vidt som den opstiller betingelser for adgangen til det belgiske bankmarked for tjenesteydere hjemmehørende i andre medlemsstater, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at undersøge, særligt henset til de forhold, der følger af denne doms præmis 29.
- 36 Dernæst skal det undersøges, om en sådan hindring kan være begrundet i de forhold, som den belgiske regering har påberåbt sig.
- 37 Det bemærkes, at nationale foranstaltninger, der kan hæmme udøvelsen af de ved traktaten sikrede grundlæggende friheder eller gøre udøvelsen heraf mindre tiltrækkende, dog kan tillades, såfremt de forfølger et formål af almen interesse, er egnede til at sikre virkeliggørelsen af dette og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå det tilsigtede mål (jf. bl.a. dom af 6.6.2013, Kommissionen mod Belgien, C-383/10, EU:C:2013:364, præmis 49 og den deri nævnte retspraksis).
- 38 Den belgiske regering har gjort gældende, at den omhandlede lovgivning bidrager til forbrugerbeskyttelsen. Den har præciseret, at det med henblik herpå er afgørende, at belgiske statsborgere råder over en opsparingskonto, som er varig, beskyttet, stabil, tilstrækkelig og uden risici for at kunne dække deres væsentlige eller uforudsete udgifter.
- 39 Domstolen har i denne forbindelse fastslået, at forbrugerbeskyttelse henhører under de tvingende hensyn af almen interesse, som kan begrunde en begrænsning af den frie udveksling af tjenesteydelser (jf. bl.a. dom af 23.1.2014, Kommissionen mod Belgien, C-296/12, EU:C:2014:24, præmis 47).
- 40 Det tilkommer således den forelæggende ret for det første at undersøge, om den omhandlede lovgivning opfylder et sådan tvingende hensyn af almen interesse.

- 41 Det tilkommer for det andet retten at sikre sig, at den omhandlede skatteordning – hvis det antages at den faktisk forfølger et sådant formål – ikke går videre end, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål og overholde proportionalitetsprincippet.
- 42 Selv hvis det antages, at den omhandlede ordning opfylder et hensyn af almen interesse, kan denne ordning – idet den de facto fratager al indkomst fra opsparingskonti, der er tilgængelige på det indre marked, bortset fra konti oprettet hos banker hjemmehørende i Belgien, muligheden for at kunne drage fordel af skattefritagelsen – nemlig udelukke opsparingskonti oprettet i banker, særligt i andre institutter end belgiske, som gør det muligt at nå samme formål som det, der forfølges med ordningen, nemlig forbrugerbeskyttelse. Særligt bemærkes, at der ikke er nogen af de argumenter, der er fremsat for Domstolen, som gør det muligt at fastslå, at anvendelsen af de betingelser, der er fastsat i artikel 2 i AR/CIR 92 vedrørende afkast fra opsparingskonti, er nødvendige for at nå dette mål.
- 43 Følgelig kan forbrugerbeskyttelsen ikke påberåbes for at begrunde den omhandlede hindring af den frie udveksling af tjenesteydelser.
- 44 Hvad angår EØS-aftalens artikel 36 bemærkes, at denne bestemmelse svarer til den, der er fastsat i artikel 56 TEUF, hvorfor bemærkningerne vedrørende denne sidstnævnte bestemmelse, jf. denne doms præmis 27-43, ligeledes gælder for så vidt angår denne artikel 36.
- 45 Det følger af samtlige ovenstående bemærkninger, at det forelagte spørgsmål skal besvares således, at artikel 56 TEUF og EØS-aftalens artikel 36 skal fortolkes således, at de er til hinder for en national lovgivning, som den i hovedsagen omhandlede, som fastsætter en skattefritagelsesordning, i den udstrækning denne ordning – selv om den gælder uden forskel for indkomst fra opsparingskonti hos leverandører af banktjenester hjemmehørende i Belgien eller i en anden EØS-medlemsstat – fastsætter betingelser for adgangen til det belgiske bankmarked for tjenesteydere hjemmehørende i andre medlemsstater, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at undersøge.

Sagsomkostningerne

- 46 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

Artikel 56 TEUF og artikel 36 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde af 2. maj 1992 skal fortolkes således, at de er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, som fastsætter en skattefritagelsesordning, i den udstrækning denne ordning – selv om den gælder uden forskel for indkomst fra opsparingskonti hos leverandører af banktjenester hjemmehørende i Belgien eller i en anden EØS-medlemsstat – fastsætter betingelser for adgangen til det belgiske bankmarked for tjenesteydere hjemmehørende i andre medlemsstater, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at undersøge.

Underskrifter